

**Euroopa Liidu
Nõukogu**

**Brüssel, 30. september 2019
(OR. en)**

12416/19

**EF 278
ECOFIN 819
DROIPEN 141
CRIMORG 127**

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Edasised sammud seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse strateegiliste prioriteetidega – Eesistujariigi aruteluküsimusi sisaldav märkus

Käesoleva dokumendi lisas edastatakse delegatsioonidele eespool nimetatud, eesistujariigi aruteluküsimusi sisaldav märkus, pidades silmas nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) 10. oktoobri istungit.

Edasised sammud seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse strateegiliste prioriteetidega

Eesistujariigi aruteluküsimusi sisaldav märkus

Taustteave

Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastane võitlus on Euroopa Liidu jaoks väga prioriteetne küsimus. 2018. aasta detsembris koostas nõukogu lühiajalisi mitteseadusandlikke meetmeid sisaldava tegevuskava, mille täitmist nõukogu korrapäraselt jälgib. Osana sellest tegevuskavast kutsus nõukogu komisjoni üles korraldama ELi krediitiasutustega seotud hiljutiste väidetavate rahapesujuhtumite järeluurimine. 2019. aasta juulis avaldas komisjon teatise ja neli aruannet, kaasa arvatud järeluurimise dokumendi, andes nendes ülevaate olemasolevatest probleemidest (dok-d 11514/19, 11516/19, 11517/19, 11518/19, 11519/19).

Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitlusega seotud lahendamata probleemid

Viimase paari aastaga on asjaomane õigusraamistik oluliselt täienenud. Näiteks võib siin tuua viienda rahapesuvastase direktiivi, viienda kapitalinõuete direktiivi ning läbivaadatud Euroopa järelevalveasutuste määrused, mida on kavas rakendada 2020. aasta jooksul. Nimetatud järeluurimise dokumendis ja rahapesu andmebüroosid käsitlevas aruandes tõi komisjon välja rea probleeme, mis rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse ELi raamistiku tõhusat toimimist tõenäoliselt ikka takistavad:

- rakendamise erinevused ning avar riiklik kaalutlusruum pankade ja teiste kohustatud isikute kohustuste kindlaksmääramisel;
- ülesannete, pädevuste ja volituste hajutatus eri asutuste ja organite vahel, kes rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse eest vastutavad;
- kogu liidus täheldatavad olulised erinevused karistuste iseloomus, suuruses ja rakendamises;
- ebaselged järelevalvekohustused piiriülese tegevuse korral (tihti väga nõrk grupi tasandi järelevalve);

- ebapiisav koostöö rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste järelevalveasutuste, usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate, rahapesu andmebüroode ja õiguskaitseasutuste vahel, sh kolmandate riikide asutustega;
- rahapesu andmebüroode ebapiisav koordineerimine ja toetamine nende peamiste ülesannete täitmisel, sh ühisanalüüside tegemisel.

Edasised sammud

Eesistujariik peab rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast võitlust väga oluliseks valdkonnaks ning soovib, et nõukogu seaks strateegilised prioriteedid, millest komisjon saaks juhendada pikaajalisemate meetmete võtmisel selles valdkonnas. See on kooskõlas ka Euroopa Ülemkogu vastu võetud ELi strateegilise tegevuskavaga 2019–2024 (dok EUCO 9/19), milles kutsutakse üles parandama terrorismi ja piiriülese kuritegevuse vastases võitluses koostööd ja teabevahetust.

Edaspidi tuleks hinnata, kuivõrd lahendavad raamistikus viimasel ajal tehtud muudatused neid struktuurseid probleeme, millele viidatakse komisjoni aruandes. Lisaks tuleb liikmesriikidel kaaluda võimalike tulevaste meetmete kohaldamisala, õigusraamistiku edasise ühtlustamise viise ning võimalikke algatusi kogu liitu hõlmava tulemusliku järelevalve ja eri asutuste vahelise ladusa koostöö tagamiseks ning rahapesu andmebüroode omavahelise koostöö tõhustamiseks.

Võttes arvesse seda ja pidades silmas 5. detsembril vastu võetavaid nõukogu järeldusi, palub nõukogu ministritel arutada järgmisi küsimusi.

1. Milline oleks tulevaste reformide **asjakohaseim kohaldamisala**? Kas selleks oleks ainult finantssektor / üksikud alasektorid (nt pangad, investeerimisettevõtted, makseasutused, kindlustusandjad)? Kas mittefinantssektori jaoks tuleks töötada välja omaette rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse küsimuse käsitus?
2. Mil moel tuleks tegeleda rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse raamistiku ebatõhususega, mille põhjuseks on suured erinevused riiklikus rakendamises? Millised rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse elemendid saaksid kõige enam kasu **määruse abil toimuvast täiendavast ühtlustamisest**?

3. Kuidas tuleks lahendada ebapiisava järelevalvega seotud küsimused? Kas **uue ELi asutuse** loomine tundub teile vastuvõetav plaan või näete parima lahendusena seda, kui see ülesanne antaks mõnele olemasolevale asutusele? Millised võiksid olla sellise asutuse ülesanded ja milline oleks asjakohane juhtimismudel?
 4. Kuidas tagada asjaomaste rahapesu ja terrorismi rahastamise vastasesse võitlusse kaasatud (ELi, liikmesriikide ja kolmandate riikide) asutuste ja organite vaheline **tõhus koostöö**? Kas rahapesu andmebüroodega tehtava ja nende omavahelise koostööga seotud küsimuste lahendamiseks oleks hea luua koordineerimis- ja toetusmehhanism?
-